

Heterogén számítási rendszerek gyakorlatok (2019.)

Tartalom

1.	2D konvolúció megvalósítása C-ben.....	2
1.1	C implementáció.....	2
1.2	Futtatás több szálon OpenMP-vel.....	5
1.3	Vektorizáció.....	5
2.	2D konvolúció GPU-val.....	8
2.1	Global Memory használata.....	8
2.2	Shared Memory használata, int-tel történő számítás.....	9
2.2.1	Shared Memory írás.....	10
2.2.2	Shared Memory olvasás.....	11
2.3	Shared Memory használata, float-tal történő számítás.....	12
2.4	Shared Memory használata, float tárolás, float-tal történő számítás.....	12
2.5	További gyorsítási lehetőségek.....	13
2.6	NVIDIA Visual Profiler.....	13

1. 2D konvolúció megvalósítása C-ben

A gyakorlat során a cél egy kétdimenziós konvolúció megvalósítása C-ben, majd ezen implementáció gyorsítása OpenMP prag mákkal, illetve SSE/AVX intrinsic-ekkel.

1.1 C implementáció

A konkrét megvalósítás egy 5x5-ös Laplace szűrés, amely a bemeneti képen élkeresést hajt végre a három színtelepre (R, G, B) külön-külön. A bemenet egy 4992x3744 pixelt tartalmazó JPG file, a kimenet ugyanilyen formátumú. Az 5x5-ös Laplace szűrő együtthatói:

-1	-1	-1	-1	-1
-1	-1	-1	-1	-1
-1	-1	24	-1	-1
-1	-1	-1	-1	-1
-1	-1	-1	-1	-1

1. ábra Együtthatók

A bemenet és az elvárt eredmény:

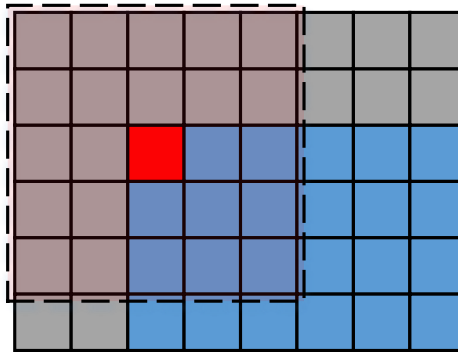
2. ábra Bemeneti és kimeneti kép

Az 5x5 2D konvolúció formálisan:

$$o = \sum_{fy=-2}^2 \sum_{fx=-2}^2 h(fy, fx) * p(y + fy, x + fx)$$

ahol $h()$ az együtthatókészlet, p a bemenet, o pedig a kimenet.

Mint minden konvolúciós eljárásnál, itt is problémába ütközünk a kép széleinek kezelésekor: ahhoz, hogy a bemenettel megegyező számú kimeneti pixelt tudjunk generálni, nem létező pixelekre is szükség van. Az 1. ábra a bal felső sarok számításához szükséges pixeleket mutatja:

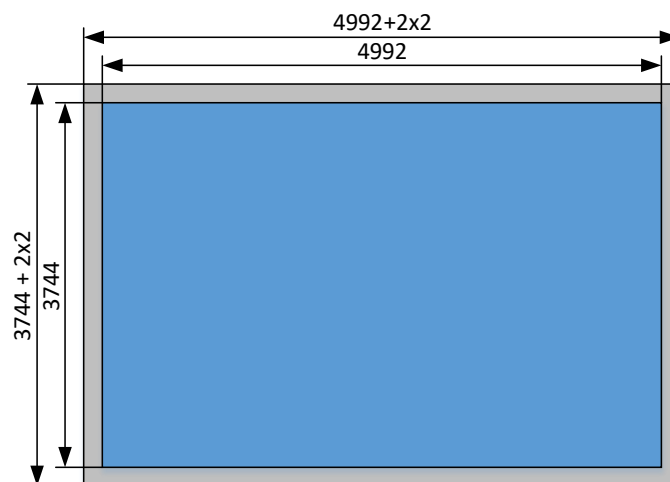

3. ábra Konvolúció a kép bal felső sarkában

A kék pixelek jelölik a bemeneti (és kimeneti) kép tényleges pixeleit, a piros a számítandó pixel, míg szürkével a számításhoz szükséges hiányzó pixeleket jelöltük. Az 5x5 pixeles szűrő ablakot szaggatott vonal mutatja. A képfeldolgozásban a probléma megoldására legelterjedtebb módszerek:

- A nem létező pixelekre a bemenet legszélső sorát/oszlopát másoljuk.
- A szélső sorokat/oszlopokat tükrözve duplikáljuk.
- A nem létező pixeleket feketével helyettesítjük.

Egyszerűsítendő a gyakorlat során a feladatot, a harmadik opcióval élünk, ráadásul a feketével történő kiegészítést nem a tényleges számítás során tesszük meg, hanem a fájl beolvasás után, de a konvolúció futtatása előtt. Azaz a feladatot tekinthetjük úgy, hogy a konvolúciós függvény tényleges bemenete minden irányban két pixellel ki van terjesztve, míg a kimenet az eredeti bemeneti kép méretével egyezik meg.

4. ábra Kiterjesztett bementi (szürke), illetve eredeti méretű kimeneti (kék) kép

A konvolúciót végző függvény deklarációja:

```
void conv_filter(int imgHeight, int imgWidth, int imgWidthF,
                 short *filter, unsigned char *imgSrcExt, unsigned char *imgDst)
```

A változók jelentése:

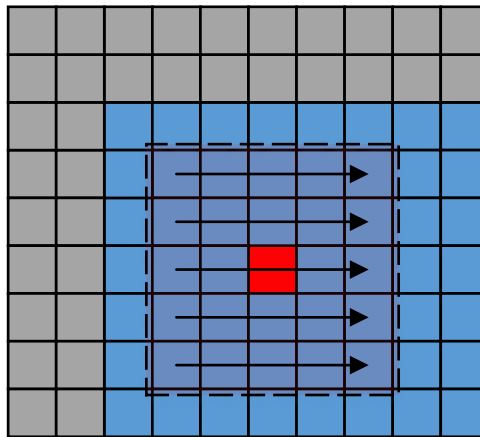
- imgHeight: az eredeti bemeneti kép magassága pixelben.
- imgWidth: az eredeti bemeneti kép szélessége pixelben.
- imgWidthF: a kiterjesztett kép szélessége pixelben.

- *filter: a szűrőegyütthatókra mutató pointer.
- *imgSrcExt: a kiterjesztett bemeneti kép pixeleire/komponensire mutató pointer. Minden pixel 3 darab 8 bites komponenst tartalmaz (R, G, B).
- *imgDst: a kimeneti kép pixeleire mutató pointer. Nincs kiterjesztve, és ugyancsak 3 darab 8 bites komponenst tartalmaz pixelenként.

Adott kimeneti pixel számítása során az alábbi „lépkedés” történik:

1. A szűrőablak bal felső pixeléről indulunk
2. Végig lépünk a szűrőablak adott során
3. Visszalépünk az ablak első oszlopára, majd lelépünk egy teljes sort
4. Folytatjuk (2)-vel

Azaz grafikusán ábrázolva:

5. ábra A szűrőablak letapogatása

Gondolja végig:

- Hogyan számítható ki egy adott pixel lineáris, pixelben számolt címe felhasználva a (kiterjesztett) vízszintes képméretet és a pixel pozícióját (azaz adott pixel abszolút értékben hányadik a képen)?
- Hogyan képezhető ez le memória címmé, tudván, hogy egy pixel 3 színkomponenst tartalmaz?
- Hogyan oldható meg a szűrőablakon belül a következő sor elejére lépés a lehető legegyszerűbb aritmetikai műveletekkel?
- A konvolúciót megvalósító egymásba ágyazott for() ciklusoknak memória elérés szempontjából mi az ideális szervezése, azaz mi legyen a legbelső ciklus?

A konvolúció ciklusának implementációja után az alábbi kimeneti kép generálódhat:

6. ábra Majdnem megfelelő kimenet

Gondolja végig, hogy a Laplace szűrővel történő konvolúció során előfordulhat-e olyan eset, amikor az eredményül adódó színtkomponens kívül esik a JPG fájlban (ami a bemenetünk és kimenetünk is) ábrázolható 0...255 tartományon. Ha igen, milyen lépésre van még szükség a kimenet írása előtt?

1.2 Futtatás több szálon OpenMP-vel

A konvolúció számítása egy gyakorlatilag triviálisan párhuzamosítható feladat, hiszen az egyes kimeneti értékek csak a bemenettől függenek, így egymástól függetlenül számíthatók (miközben természetesen ugyanazt a bemeneti adatot több kimenethez is felhasználjuk). Ennek megfelelően a számítást végző program több szálon történő futtatása is egyszerű: a for ciklusok egyes iterációja egymástól függetlenül számítható más-más szálon.

Alkalmazza a `for()` ciklusok párhuzamosítására szolgáló `pragma-t`, ügyelve a változók láthatóságára (`shared/private`).

Vizsgálja meg, hogy alakul a futási idő, ha más-más ciklust párhuzamosít. Ügyeljen a változók `shared/private` beállítására, illetve a megfelelő kezdőértékekre!

1.3 Vektorizáció

A vektorizáció egy kissé bonyolultabb:

- Az alapl műveletünk a szorzás és összeadás 8 bites bemeneti adatokon, de ügyelve arra, hogy a számítás során ennek értéktartománya nem elegendő. Az SSE/AVX utasításkészletek nem tartalmaznak 8 bites szorzó utasítást, de az értéktartomány növekedése miatt ez amúgy sem lenne jó. Lehetőségeink:
 - o Float szorzás (`_mm256_mul_ps`) és összeadás használata. AVX esetében ez 8 művelet elvégzését jelenti órajelenként. Ha általános konvolúciós függvényt írunk, akkor ez lenne a megfelelő választás, hiszen nem lenne semmilyen információnk a használt együtthatókról. Jelen esetben viszont ez nem igaz, így van gyorsabb megoldás.
 - o Short műveletvégzés. 16 bites adatok szorozhatók úgy, hogy az eredmény alsó 16 bitjét tartjuk meg (`_mm256_mullo_epi16`). Mivel a Laplace szűrés során a bemeneti értéktartománynál legfeljebb 48-szor nagyobb érték állhat elő, így a 16 bites változó értéktartománya elegendően nagy a számítás túlcsondulás nélküli elvégzésére.
- Típus konverziót kell végeznünk, amire kétféle lehetőségünk van
 - o Megtehetjük, hogy a konvolúció előtt a teljes képet átkonvertáljuk float vagy short színtkomponensre. Ennek előnye, hogy minden komponenst csak egyszer konvertálunk, van azonban néhány hátránya: szükségünk van egy teljes képi átmeneti memóriára

- (ráadásul dupla akkora változóval); a teljes képet be kell olvasnunk, majd konvertálás után ki kell írunk; a konvolúció során kétszer akkora adatot olvasunk → jelentősen növekszik a memória sávszélesség igény.
- Elvégezhetjük a konvertálást a konvolúció bemeneti adatainak olvasásakor, azaz 8 bites komponenseket olvasunk, konvertálunk, majd konvolválunk. Ennek előnye a jó memória sávszélesség kihasználás, hátránya, hogy minden egyes komponenst annyiszor konvertálunk, ahányszor használjuk (25!).
 - Tipikus konvertáló utasítások:
 - A short feldolgozás esetén szükséges 8 bit unsigned → 16 bit signed konverzió az `__mm256i _mm256_cvtepu8_epi16` utasítással tehető meg. A bemenet itt egymást követő 16 darab 8 bites érték (`_m128i` típus).
 - Amennyiben float feldolgozást választunk, úgy konvertálni az `__mm256_cvtepi32_ps` utasítással lehet, de ennek bemenete egy 32 bites integer, így a 8 bites adatainkat előbb erre a formátumra kell konvertálni az `__mm256_cvtepu8_epi32` utasítással.
 - Amennyiben short műveletvégzést és AVX utasításokat használunk, úgy egy vektor utasítással 16 elemen tudjuk végrehajtani ugyanazt a műveletet. Ennek megfelelően egyszerre 16 kimeneti színekomponenst számolunk. A számítás lépései:
 - Az első lépésében 16 egymás melletti 8 bites bemeneti értéket (színekomponenst) töltünk be, ezeket mind a bal felső együtthatóval kell megszorozni.
 - A következő lépésben a bemenet olvasását egy pixelnnyivel, azaz 3 8 bites elemmel kell odébb léptetni.
 - Ezt megtehetjük úgy, hogy unaligned olvasással megint beolvasunk minden adatot.
 - Vagy pedig felhasználhatjuk a permutálás és/vagy shuffle utasításokat, ami bonyolultabb, de memória sávszélesség igény szempontjából kedvezőbb lehet. Sajnálatos, hogy sem 8 bites, sem pedig 16 bites adatra nincs két operandusú „multiplexálás” jellegű utasítás, így a feladat csak operanduson belüli permutálással, maszkolással és vagy-olással oldható meg, ami jelentős mennyiségű utasítást igényel – így végeredményben hiába spórolunk memória sávszélességet, előfordulhat, hogy lassabb eredményt kapunk.
 - Az előző lépést ismétljük az összes szűrőegyütthatóra, megfelelően lépkedve a bemenet oszlopain és sorain.
 - A konvolúció elvégzése után az eredményt szaturáljuk a 0...255 tartományra.
 - Végül a 16 db 8 bites értékből előállítunk 16 db 8 bites értéket, amit kiírunk a kimeneti memória területre.
 - Ezt megtehetnénk úgy, hogy a kiírás előtt az `__mm256_cvtepi8_epi16` konvertáló utasítást használjuk, de sajnos a Visual Studio 2015-ből ez hiányzik.
 - Alternatív megoldás, hogy az `__mm256i` típusú vektor kimeneti változó (fval) címéből készítünk egy `__mm256i` típusra mutató pointert, majd ezt cast-oljuk short-ra mutató pointerré, aminek egyesével végiglépkedve a 16 elemén megtehető a kiírás. (Érdemes megnézni, hogy mi lesz a fordítás eredménye.)

A feladat tehát a következő. Vektorizálja az eredeti C kódot:

- Használjon 16 bites vektor elemeket a számításhoz. A típus konvertálást a konvolúcióval együtt végezze.
- A pixeleken történő lépkedéskor használjon unaligned load utasítást.

Ha ez a megoldás működik, akkor további esetleges optimalizációs lehetőségek:

- A Visual Studio nem igazán hatékony a ciklusok kiterítésében (unroll), „kézzel” kiterítve a kódot jelentősen növelhető a feldolgozási teljesítmény.
- A pixelenkénti lépkedésnél a folyamatos töltés helyett használjon minimális számú töltést, permutálást (pl. `_mm_shuffle_epi8`), maszkolást és vagy-olást.
- Még több kimenet egyidejű számításával növelhető a tényleges számítást végző utasítások aránya, de ez csak addig hatékony, amíg nem (nagyon) futunk ki a rendelkezésre álló regiszterekből.

SSE és AVX utasítás intrinsic-ek:

Intel intrinsic guide: <https://software.intel.com/sites/landingpage/IntrinsicsGuide/>

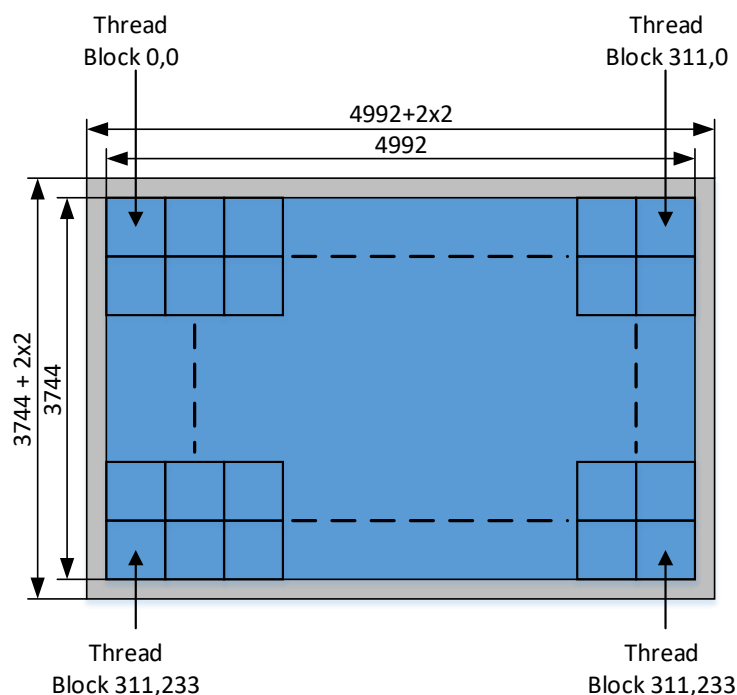
2. 2D konvolúció GPU-val

A GPU-s gyakorlatokon megvalósítandó feladat ugyanaz, mint az első gyakorlat feladata: Laplace szűrés egy képen, melynek pixelai 3 8 bites komponenst (RGB) tartalmaznak.

2.1 Global Memory használata

A CPU megvalósítás esetében a teljes kép feldolgozását két ciklus biztosította, amely „végiglépkedett” a kimeneti kép összes pixelén. A GPU megvalósítás esetén ugyanezt az indított szálak megfelelő száma biztosítja. Első megközelítésünk legyen az, hogy minden egyes, a GPU-n elindított szál a kép egyetlen pixelének számításért felel, azaz összesen 4992×3744 szálát kell elindítani (azaz a kimeneti kép pixelszámának megfelelőt). A Thread Block méretet a szokásos ökölszabály alapján határozhatjuk meg, azaz legyen 32 (warp méret) többszöröse, ne legyen túl kis érték, de ne legyen nagyobb, mint az adott GPU maximuma (~ 1024). 16×16 , 32×16 vagy 32×32 például jó választás, induljunk ki az elsőből. A teljes kép feldolgozásához ekkor $(4992/16) \times (3744/16) = 312 \times 234$ Thread Block szükséges. Mivel mindkét hányados egész szám, ennél a képnél minden szál érvényes munkát fog végezni – amennyiben nem így lenne, úgy egyes szálakat a kernel kódban le kellene tiltani.

A kernel megvalósítását tekintve tehát a kernelnek (ami egy szál kódja) az 5×5 -ös konvolúció kiszámítása a feladata, így a kernel kódja nagy vonalakban megegyezik a C implementáció kódjával. A lényeges különbség a memória címzés alapja: míg a C kódban ez a sor és oszlop ciklusváltozók alapján (akár inkrementálisan) történt, addig a kernel kódban a címet a szál azonosító alapján határozhatjuk meg. A 7. ábra a kimeneti kép Thread Block-okra történő felosztását mutatja.

7. ábra Kép felosztása Thread Block-okra

A memória (kezdő)cím kiszámításához arra van szükségünk, hogy egy $(blockIdx.x, blockIdx.y)$ X, Y indexű Thread Block-on belüli $(threadIdx.x, threadIdx.y)$ indexű szálnak (jelenleg == pixel, PX és PY) az abszolút sorszámát ki tudjuk számolni. X és Y irányban:

$$PX = blockIdx.x * blockDim.x + threadIdx.x$$

$$PY = blockIdx.y * blockDim.y + threadIdx.y$$

Ebből pedig az adott pixel sorszáma a képen (hasonlóan a CPU megvalósításhoz):

$$P = PY * \text{kép szélesség} + PX$$

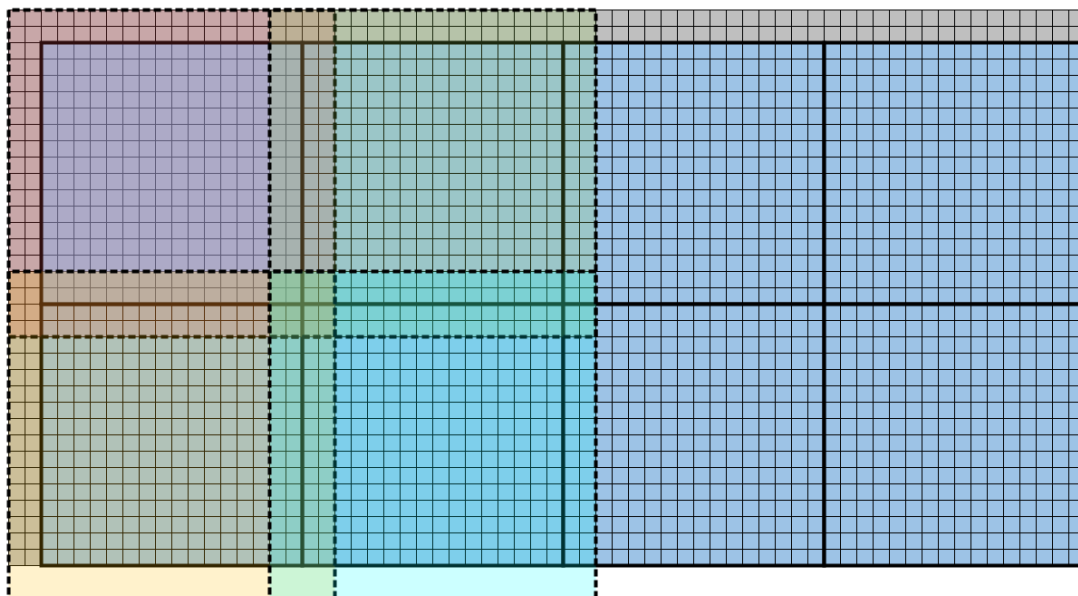
Mivel egy pixel 3 komponensből áll, így adott pixel első komponensének címe a fenti érték háromszorosa. Ezzel meghatároztuk, hogy adott szálnak milyen memória címre kell írni, valamint hogy a bemeneti képen milyen címről kell kezdenie az 5x5 pixeles ablak beolvasását. Az ablakon belüli lépkedés megegyezik a C implementációval.

Implementálja a Global Memory-t használó kódot, ellenőrizze a kimenetet, majd vizsgálja meg az NVIDIA Visual Profiler által szolgáltatott adatokat!

2.2 Shared Memory használata, int-tel történő számítás

Mint minden olyan esetben, amikor az egy blokkon belüli szálak adatelérése redundáns, a belső memóriába történő „kézi” bufferelés nagymértékben tudja javítani a teljesítményt (a Global Memory sávszélessége a számítási teljesítményhez képest relatíve alacsony, így a többszörös adatelérés kerülendő, bár ezen a cache azért segít). Jelen esetben az egymás melletti szálak 5x5 méretű ablaka jelentős mértékben átfed, így ugyanazt a bemeneti pixelt sok szál használja (két egymás melletti kimeneti pixel számításánál 20 közös bemeneti pixel van). A chip-en belüli Shared Memory sávszélessége jóval nagyobb, így ha a feldolgozás megkezdése előtt a szükséges bemeneti adatokat átmásoljuk a Global Memory-ből ide, akkor a konvolúció elvégzése során elegendő a Shared Memory-t olvasni.

Egy Shared Memory blokkot egy Thread Block használ, így annyi bemeneti pixelt kell ide betölteni, amennyi a Thread Block-ban futó szálak számára szükséges. Hasonlóan a teljes képhez, itt sem a szálak számával megegyező (16x16) képpontra van szükség, hanem Thread Block területét is ki kell terjeszteni minden irányban 2-2 pixellel, így a betöltendő terület 20x20 pixeles, azaz 60x20 byte-os. A 8. ábra az első néhány Thread Block által lefedett kimeneti területet (nagyobb kék négyzetek), illetve az ezek számításához szükséges bemeneti képtartományt (nagyobb színes, szaggatott vonallal jelölt négyzetek) mutatja. A kimeneti blokkok (==Thread Block) értelemszerűen nem, a bemeneti blokkok (20x20 pixeles kiterjesztett ablakok) azonban átfedik egymást.

8. ábra Thread Block-ok és a számításához szükséges bemeneti terület

2.2.1 Shared Memory írás

A beolvasandó terület meghatározását követő kérdés, hogy hogyan olvassuk be a 20x20 pixelt (60x20 byte) a rendelkezésre álló 16x16=256 szállal. Első megvalósításként egy áttekinthető megoldást választunk: a lehető legtöbb szál felhasználva, byte-osával olvassuk. Ez azt jelenti, hogy az első sorban szükséges 60 byte-t 60 szállal olvassuk, majd a második sort további 60 szállal, és így tovább. Így egy utasítással (amelyet 240 szál hajt végre) 4 sort tudunk beolvasni, tehát a műveletet ötször meg kell ismételni, így összességében az olvasásban résztvevő 240 szál mindegyike 5 byte-t fog beolvasni.

Megjegyzések:

- A kernel kódja egyetlen szál által végrehajtott utasításokat tartalmaz (kivéve Shared Memory allokáció). Így a kernel kód 5 byte betöltését tartalmazza, NEM pedig a teljes 60x20 byte betöltését. Az, hogy adott szál mely byte-okat tölti be, a Thread Block-on belüli threadIdx.x és threadIdx.y szál azonosítótól függ, a töltés bázis címe (Thread Block bal felső pixelének címe) pedig a Thread Block azonosítótól (blockIdx.x és blockIdx.y).
- Vegyük észre, hogy **az adott szál által feldolgozott pixel és a Shared Memory töltés során betöltött adat között nincs összefüggés, a két művelet egymástól független!** A Thread Block 16x16-os dimenziója a számítási struktúrának felel meg, a betöltéskor más indexelésre van szükség. A Thread Block-on belüli lineáris szál azonosító a $\text{threadIdx.y} * \text{BlockDim.x} + \text{threadIdx.x}$ képlettel generálható (ez a szokásos 2D $\rightarrow$ lineáris index számítás).

A töltéshez tehát a 16x16-os Thread Block 2D-s szál azonosítójából egy 1D-s 0...255 értékészletű azonosítót generálunk:

$$\text{th1d} = \text{threadIdx.y} * \text{blockDim.x} + \text{threadIdx.x}$$

A töltendő terület bal felső pixelét a Thread Block azonosítók alapján lehet számítani mind X, mind Y irányban, majd ebből számítható a lineáris cím. Értelmszerűen a Thread Block által betöltendő kép-terület legfelső pixelének meghatározásában csak a Thread Block azonosítók szerepelnek, a Thread Block-on belüli threadIdx nem. Tehát:

$$\text{base}_x = \text{blockIdx.x} * \text{blockDim.x}$$

$$\text{base}_y = \text{blockIdx.y} * \text{blockDim.y}$$

$$\text{base}_{\text{pixel}} = \text{base}_y * \text{ImgWidthF} + \text{base}_x$$

Mint fentebb megállapítottuk, a Thread Block-on belüli töltés minden szál esetében 5 byte mozgását jelenti, az első 4 sor töltését az alábbi ábra szemlélteti.

	Pixel	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	
0. sor	Komponens	R	G	B	R	G	B	R	G	B	R	G	B	R	G	B	R	G	B	R	G	B
	Töltést végző szál	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	
	Pixel	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	
1. sor	Komponens	R	G	B	R	G	B	R	G	B	R	G	B	R	G	B	R	G	B	R	G	B
	Töltést végző szál	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
	Pixel	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	
2. sor	Komponens	R	G	B	R	G	B	R	G	B	R	G	B	R	G	B	R	G	B	R	G	B
	Töltést végző szál	120	121	122	123	124	125	126	127	128	129	130	131	132	133	134	135	136	137	138	139	140
	Pixel	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	
3. sor	Komponens	R	G	B	R	G	B	R	G	B	R	G	B	R	G	B	R	G	B	R	G	B
	Töltést végző szál	180	181	182	183	184	185	186	187	188	189	190	191	192	193	194	195	196	197	198	199	200
	Pixel	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	

9. ábra Shared Memory töltés 240 szállal

Amennyiben a Shared Memory deklarációja [20][20][3] (Y, X, komponens), úgy a fent meghatározott egy dimenziós szál azonosítóból (th1D) ki kell számítani az alábbiakat:

- Adott indexű szál a 4 sor méretű blokkon belül melyik sor töltésében vesz részt.
- Soron belül melyik pixel töltése a szál feladata.
- A pixelen belül mely komponenszt tölti a szál.
- A globális memóriából történő olvasáshoz nincs szükség a pixel- és a komponens indexek szétválasztására, hiszen az egymást követő szálak egymást követő byte-okat töltenek.

(Megjegyzés: amennyiben a Shared Memory deklaráció [20][20*3] tömb, úgy ugyanez az írási cím számítására is érvényes.)

- A következő 4 sor betöltéséhez minden szálnak 4 teljes bemeneti képsorral „lejjebb” kell folytatnia a bement olvasását és 4 Shared Memory sorral „lejjebb” az írást.

2.2.2 Shared Memory olvasás

További fontos kérdés, hogy a Shared Memory-ban hogyan tároljuk a beolvasott adatokat. Itt a legfontosabb kritérium, hogy a feldolgozás során az egy warp-ban található szálak adott időpillanatban bankütközés mentesen tudják olvasni a Shared Memory-t. Ha a természetesen adódó módon ugyanolyan 8 bites RGB RGB RGB... formátumban tároljuk az adatokat, mint azok a Global Memory-ban találhatóak, akkor a 10. ábrán látható Shared Memory elrendezéshez jutunk.

A Shared Memory olvasása a kernelben az alábbi módon történik:

```
__shared__ unsigned char shmem[20][20][3];
.....
.....
for (int fy=0; fy<5; fy++)
{
    for (int fx=0; fx<5; fx++)
    {
        for (int rgba=0; rgba<3; rgba++)
        {
            int rd_data = (int)(in_shmem[threadIdx.y+fy][threadIdx.x+fx][rgba]);
        }
    }
}
```

Amikor egy 16x16 száls méretű Thread Block 0. warp-ja (azaz az első két száls-sor) kiolvassa a számára szükséges első pixel első komponensét (azaz a szálnak tartozó szűrőablak bal felső elemét), a fenti kód az alábbira egyszerűsödik:

```
int rd_data = (int)(in_shmem[threadIdx.y+0][threadIdx.x+0][0]);
```

Ez az a memória töltés (load) utasítás, amit a warp száalai egy adott órajelben végrehajtanak – az ennek megfelelő memória címekeket a 10. ábra narancssárga jelöléssel mutatja.

Az ábrán szereplő jelölések/értékek tehát:

- Pixel: a töltendő pixel sorszáma. Egy sorban 20 pixel, összesen 20 sor (az ábra az első 4 sort mutatja).
- Komponens: adott pixelen belüli R, G, B komponens.
- Shared Memory bank: az adott komponens melyik Shared Memory bank-ban lesz. A bankok 4 byte-osak, így a bank index 4 byte-onként változik.
- Narancssárgával jelölt komponensek: lásd fentebb.
- A „Shared Memory szó a bankban” azt mutatja, hogy az adott érték a bankon belül hányadik szóban található

	Pixel	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
0. sor	Komponens	R	G	B	R	G	B	R	G	B	R	G	B	R	G	B	R	G	B	R	G
	Shared Memory cím (byte)	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
	Shared Memory bank	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
	Shared Memory szó a bankban	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1. sor	Pixel	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39
	Komponens	R	G	B	R	G	B	R	G	B	R	G	B	R	G	B	R	G	B	R	G
	Shared Memory cím (byte)	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79
	Shared Memory bank	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34
2. sor	Pixel	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59
	Komponens	R	G	B	R	G	B	R	G	B	R	G	B	R	G	B	R	G	B	R	G
	Shared Memory cím (byte)	120	121	122	123	124	125	126	127	128	129	130	131	132	133	134	135	136	137	138	139
	Shared Memory bank	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49
3. sor	Pixel	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79
	Komponens	R	G	B	R	G	B	R	G	B	R	G	B	R	G	B	R	G	B	R	G
	Shared Memory cím (byte)	180	181	182	183	184	185	186	187	188	189	190	191	192	193	194	195	196	197	198	199
	Shared Memory bank	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34

10. ábra Shared Memory elrendezés byte-os komponensek esetén

Mint az az ábrán látható a 20 pixel széles rész-kép egy-egy sora 60 byte, azaz $20 \cdot 3/4 = 15 \cdot 32$ bites szó. Ez a Shared Memory-ban 15 bank-ot foglal el. Mint fentebb említésre került, a konvolúció első lépése, hogy minden szál beolvassa a saját kimeneti pixeléhez tartozó szűrő ablak bal felső pixelének R komponensét – a fentebb részletezett 0. warp esetén (0...31 szálak) ez a 10. ábrán narancssárgával jelölt komponenseket jelenti, azaz a 0...11 (0. sor) és 15...26 (1. sor) bankokból történik olvasás. Hasonlóan az 1. warp (32...63 szálak) a 30...9 és 13...24 bankokból olvasnak 1-1 byte-ot. Ugyan előfordul olyan eset, amikor egy bank adott szavából más-más szál más-más byte-ot olvas, de ez a bank ütközés nélkül megtehető – olyan eset, amikor egy warp számai ugyanannak a banknak más-más szavát olvassák nincs, tehát bank ütközés sincs.

Arra is törekedni kell, hogy a Shared Memory írása során se legyen bank ütközés, de ez – mivel ritkább, és általában Global Memory sávszélesség limitált – kevésbé kritikus, mint az olvasások optimalizálása.

Implementálja a Shared Memory-t használó kódot, ellenőrizze a kimenetet, majd vizsgálja meg az NVIDIA Visual Profiler által szolgáltatott adatokat!

2.3 Shared Memory használata, float-tal történő számítás

Számos GPU architektúra esetén az int adattípussal történő számítás számottevően lassabb, mint a float adattípus használata, ezért megfontolandó gondolat, hogy a konvolúció számítása során float adattípust használjunk. Vegyük észre azonban, hogy ez azzal jár, hogy a Shared Memory-ban tárolt adatokat a számítás előtt float-tá kell konvertálni, ami azt jelenti, hogy minden egyes Shared Memory olvasást egy típus konverzió követ – ezen utasítás sebességétől függően nem biztos, hogy végeredményben gyorsabb végrehajtást kapunk, mint az első esetben.

A kód megírása és a futtatása után hasonlítsa össze az NVIDIA Visual Profiler által szolgáltatott eredményeket az előző implementációval!

2.4 Shared Memory használata, float tárolás, float-tal történő számítás

A 2.3 verzióban a típus konverziót minden szál minden komponensre elvégezte. Mivel a pixelek felhasználása redundáns, így a konverziót is feleslegesen sokszor végezzük el. Ez elkerülhető, ha a float-ta történő konvertálást nem a Shared Memory olvasás, hanem a Shared Memory írás során végezzük el – ezt a műveletet amúgy is Global Memory sávszélessége korlátozza, így a típuskonverzió által jelentett plusz munka gyakorlatilag elhanyagolható. Hátrány viszont, hogy a Shared Memory-ban minden komponens float-ként tárolunk a byte helyett, így a Thread Block-onként szükséges Shared Memory méret négyeszeresedik, és ugyanaz igaz a sávszélesség-igényre is. Az adatszélesség változása a Shared Memory elrendezést is megváltoztatja, így a bank ütközés kérdését is újra meg kell vizsgálni. A 11. ábra jelölései megegyeznek a 10. ábra jelöléseivel.

Pixel	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19												
0. sor	R	G	B	R	G	B	R	G	B	R	G	B	R	G	B	R	G	B	R	G	B											
Shared Memory cím (szó)	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
Shared Memory bank	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
Shared Memory szó a bankban	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
Pixel	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39												
1. sor	R	G	B	R	G	B	R	G	B	R	G	B	R	G	B	R	G	B	R	G	B											
Shared Memory cím (szó)	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
Shared Memory bank	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
Shared Memory szó a bankban	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31

11. ábra Shared Memory elrendezés float komponensek esetén

A 11. ábrából látható módon a 0. warp első 16 szála a számítás kezdetén az $N \cdot 3$ címről olvas ezen címek az $(N \cdot 3) \% 32$ bankban foglalnak helyet. Ebből következően egy pixel soron belül nincs bank ütközés, még úgy sem, hogy a 0...10 pixelek adata az adott bank 0. szavában található, míg a 11. pixeltől kezdődően az adatok az adott bank 1. szavában vannak, hiszen az olvasott értékek más-más bankban találhatók. Nem igaz ugyanez, ha a második sort (16...31 szálak) is figyelembe vesszük, hiszen itt az olvasás címezése nem lineárisan folytatódik (ennek oka, hogy a soraink nem 16, hanem 20 pixel

tartalmaznak), pl. a 32. pixel R komponense ugyanúgy a 0. bank-ban van, mint a 0. pixel R komponense, ezek olvasása tehát bank ütközéshez vezet.

Implementálja az elvben olvasási bank ütközéssel rendelkező kódot, és vizsgálja meg az eredményt NVIDIA Visual Profiler-ben!

A bank ütközés elkerülésére két megoldás kínálkozik.

Az első, hogy minden egyes sort kiegészítünk „dummy adatokkal” úgy, hogy a következő sor megfelelő Shared Memory bankban kezdődjön. A kiegészítés kód szempontjából relatíve egyszerű, csak megfelelő méretű Shared Memory-t kell foglalni, aminek lesznek nem használt részei. Ennek hátránya, hogy a szükséges dummy adatok mennyiségétől függően jelentősen növelheti a Shared Memory használatot. Egy megfelelő memória kiosztást a 12. ábra mutat. Vegyük észre, hogy az 1. sor az 59. címen végződik, a második sor pedig a 65. címen kezdődik, azaz 5 szónyi „dummy adat” kerül beszurásra soronként, ami nem egész számú többszöröse a pixelek számának, így a memória deklaráció esetében nem élhetünk a triviális, több dimenziós tömb deklarációval. E helyett megfelelő méretű 1D tömb deklarációjára van szükség, az ezen belüli címzést megvalósítása a C kódunk feladata.

	Pixel	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
0. sor	Komponens	R	G	B	R	G	B	R	G	B	R	G	B	R	G	B	R	G	B	R	G
	Shared Memory cím (szó)	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
	Shared Memory bank	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
	Shared Memory szó a bankban	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1. sor	Pixel	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39
	Komponens	R	G	B	R	G	B	R	G	B	R	G	B	R	G	B	R	G	B	R	G
	Shared Memory cím (szó)	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84
	Shared Memory bank	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	Shared Memory szó a bankban	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

12. ábra Bank ütközés elkerülése „dummy adatok” beiktatásával

A másik megoldás a fentebb már megállapított észrevételre alapul. Azaz, ha tudjuk, hogy egy soron belül nincs bankütközés, akkor érjük el, hogy az egy warp-ban levő szálok adott olvasási utasítás végrehajtásakor ugyanazt a sort olvassák. Ez megtehető, ha megváltoztatjuk a Thread Block vízszintes méretét 32-re, így egy warp a kép-részlet egy sorának feldolgozásáért felel. Ez természetesen maga után vonja a Shared Memory méretének változását is, pl. 32x8-as Thread Block esetén $(32+4) \cdot (8+4)$ méretű ablakot kell beolvasni egy Thread Block-hoz.

Implementálja ezt a verziót is, és vizsgálja meg az eredményt Visual Profiler-ben!

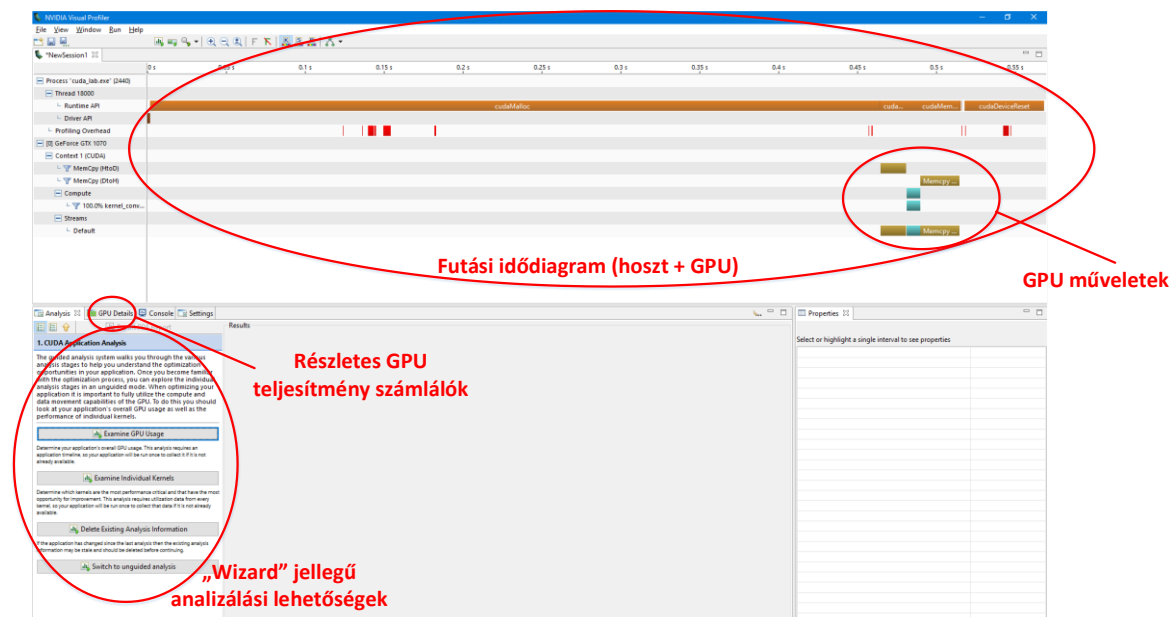
2.5 További gyorsítási lehetőségek

A további gyorsítási lehetőségek hasonlóak, mint a Mátrix szorzás példa esetében:

- Optimálisabb Global Memory hozzáférést kell kialakítani, azaz minimalizálni kell a Read Request-ek és Write Request-ek számát, ami úgy érhető el, ha egy Warp száalai egymást követő 128 byte-ot írnak vagy olvasnak lehetőleg 128 byte-os határra eső kezdőcímről.
- Növelni kell a tényleges feldolgozást jelentő aritmetikai utasítások és a többi utasítás arányát, valamint – GPU-tól függően – az utasítás szintű párhuzamosságot. Ezek bizonyos határig megvalósíthatók pl. úgy, hogy növeljük az egy szál által végzett számítások mennyiségét.

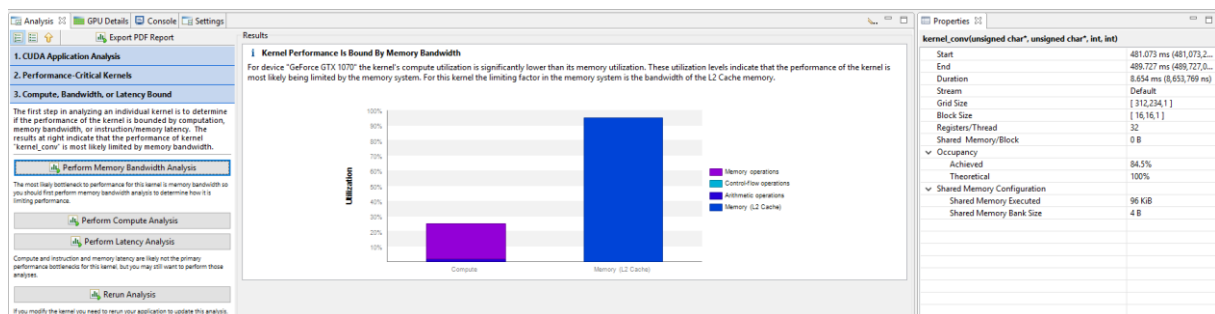
2.6 NVIDIA Visual Profiler

Az NVIDIA Visual Profiler lehetőséget nyújt a megírt kód teljesítményének analizálására, ami a GPU-ból kiolvasott „Performance Counter”-eken alapul. Ez tipikusan azzal jár, hogy a lefordított .exe fájlt a profiler jónéhányszor lefuttatja. A Visual Profiler ablakot a 12. ábra mutatja. A bal oldali, „Wizard jellegű” analízis során a Profiler a kódot különböző aspektusokból vizsgálja, és tanácsot is ad a gyorsításra (de ez nem mindig betartandó!). A „GPU Details” fülön a GPU-ból kiolvasott értékek táblázatos formában tekinthetők meg, az egyes „Performance Counter”-ek jelentését a Help tartalmazza.

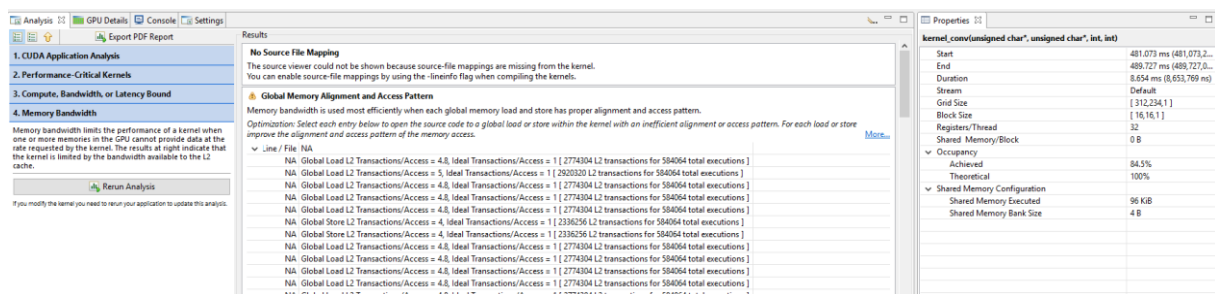
13. ábra A Visual Profiler főablaka

A legelső (Global Memory) kódunk „Examine Individual Kernels”, majd „Memory Bandwidth”, „Compute Analysis” és „Latency Analysis” eredményei a következők.

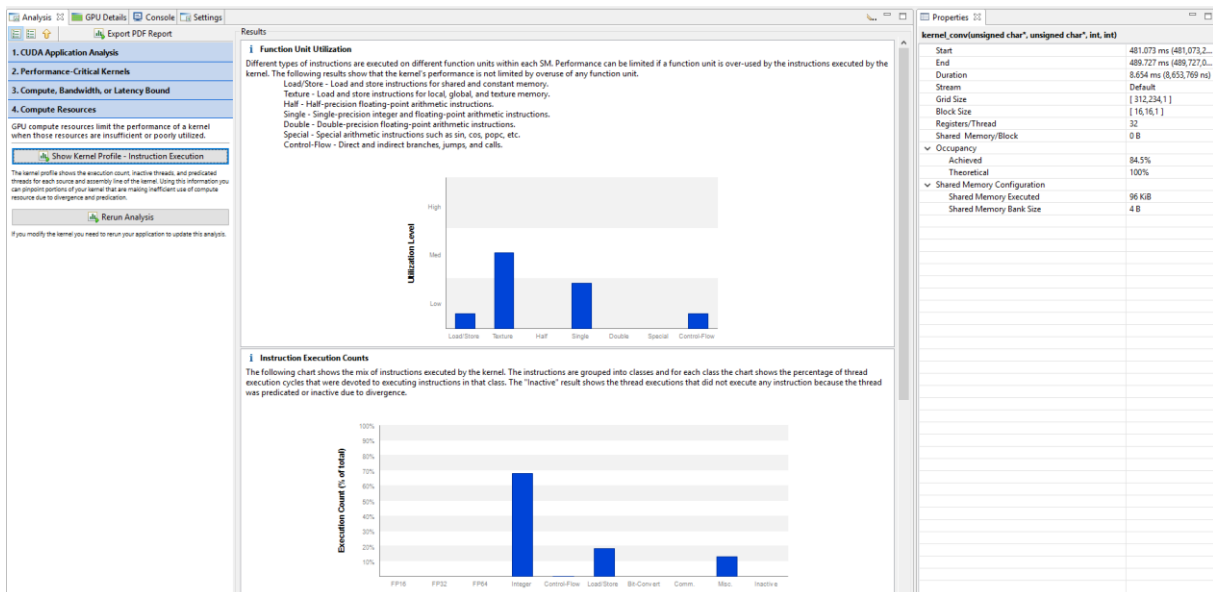
14. ábra Kernel analízis eredménye

Az ábrából azt látjuk, amire amúgy is számíthattunk: a teljesítményt a memória műveletek korlátozzák. A memória átvitel kihasználtsága ugyan magas, a Streaming Multiprocessor-oké viszont alacsony, és az általuk végrehajtott utasítások nagy része is memória művelet, azaz az idő nagy részében az aritmetikai elemke nem csinálnak semmit.

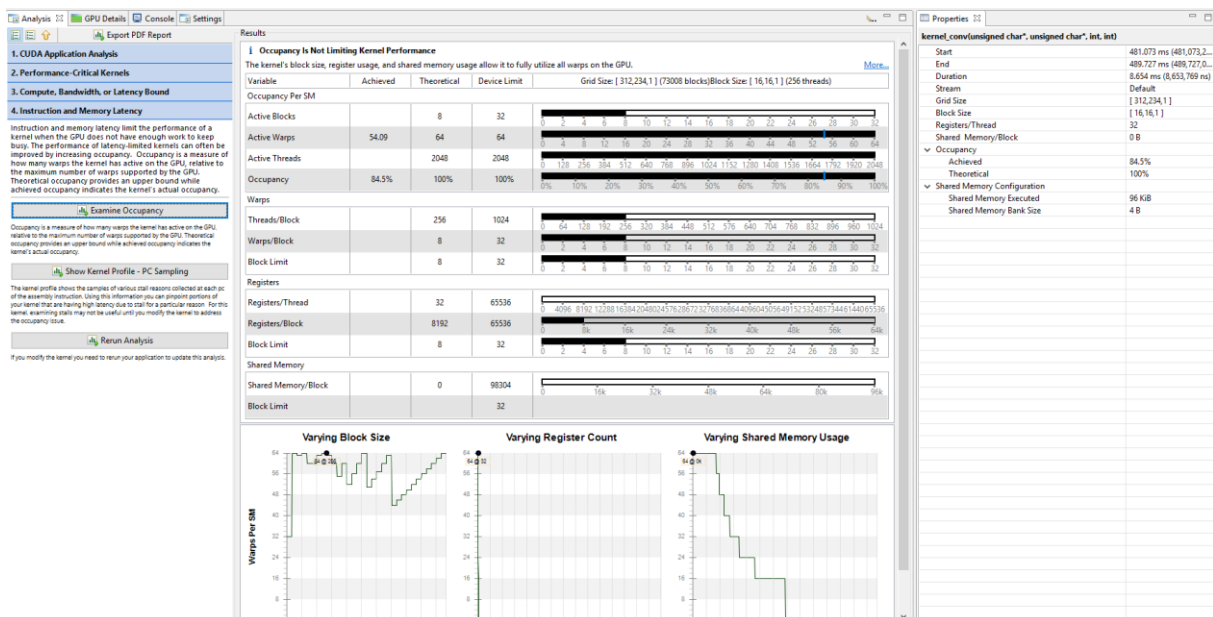
15. ábra Memory Bandwidth analízis eredménye

A memória műveletek elemzése azt mutatja, hogy a Global Memory hozzáférés nem ideális, ami ismerte a kódunkat egyértelmű. Az ideális az lenne, ha minden warp 128 byte-os határról kezdődően végezne 128 byte-os memória műveletet, ez esetünkben nagyon nem teljesül.

16. ábra Compute Analysis eredménye

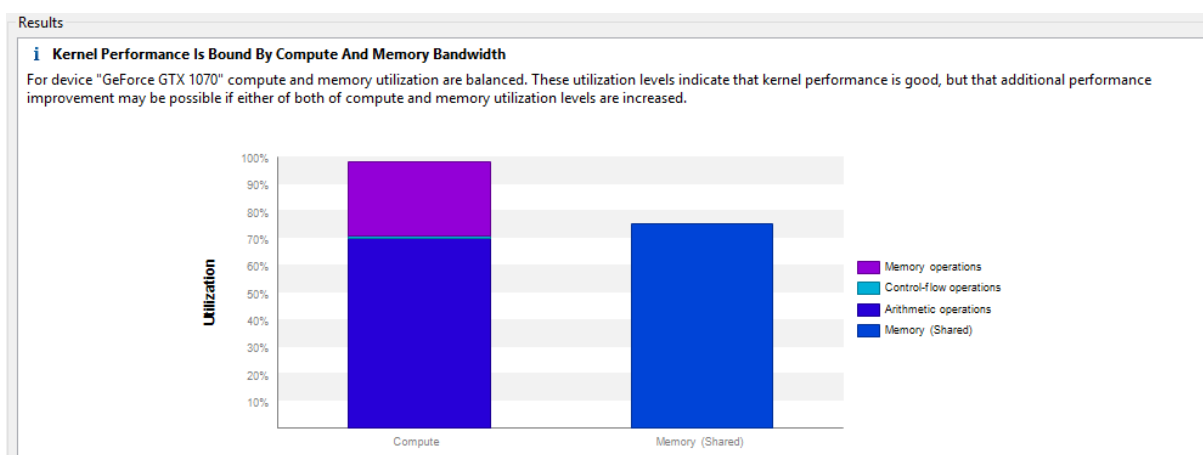
A „Compute Analysis” eredményéből azt látjuk, hogy az utasítások nagy része „Texture” utasítás, ami jelenthet Local, Global és Texture Memory hozzáférést, esetünkben a másodikról van szó. A „Load/Store” utasítások a Constant Memory-ból történő együtttható töltésekre vonatkoznak (Shared Memory-t nem használunk), míg a „Single” oszlop az integer műveletvégzésekért felelős utasítások kihasználtságát mutatják.

17. ábra Latency Analysis eredménye

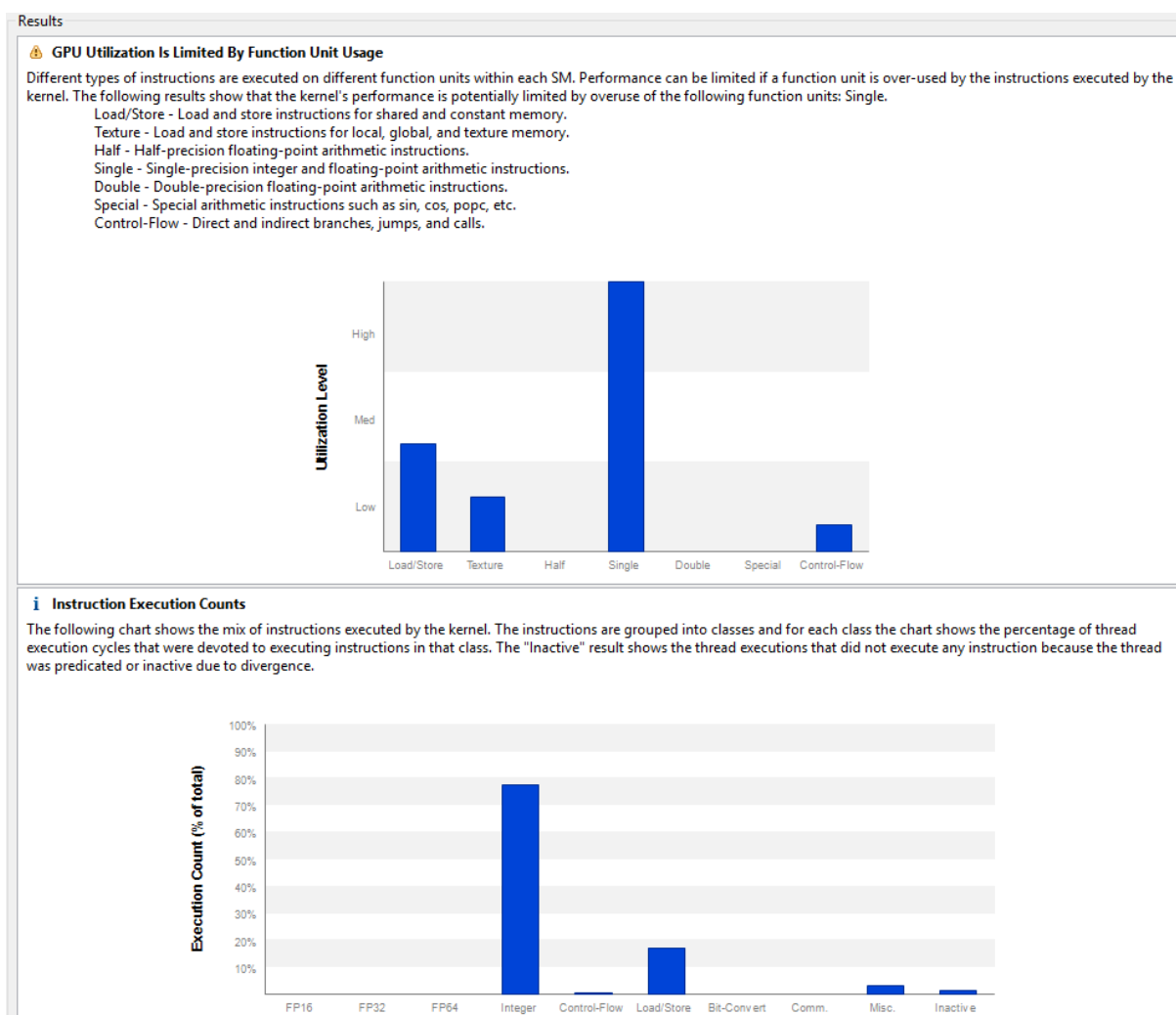
A „Latency Analysis” eredménye az, hogy elegendően nagy számú szál tud egyszerre futni, hogy a memória és pipeline késleltetések ne befolyásolják negatívan a teljesítményt: az „Occupancy” 84,5%, elegendően magas érték.

A 2.2 (Shared Memory) verzióban a kihasználtság sokkal kedvezőbb alakul:

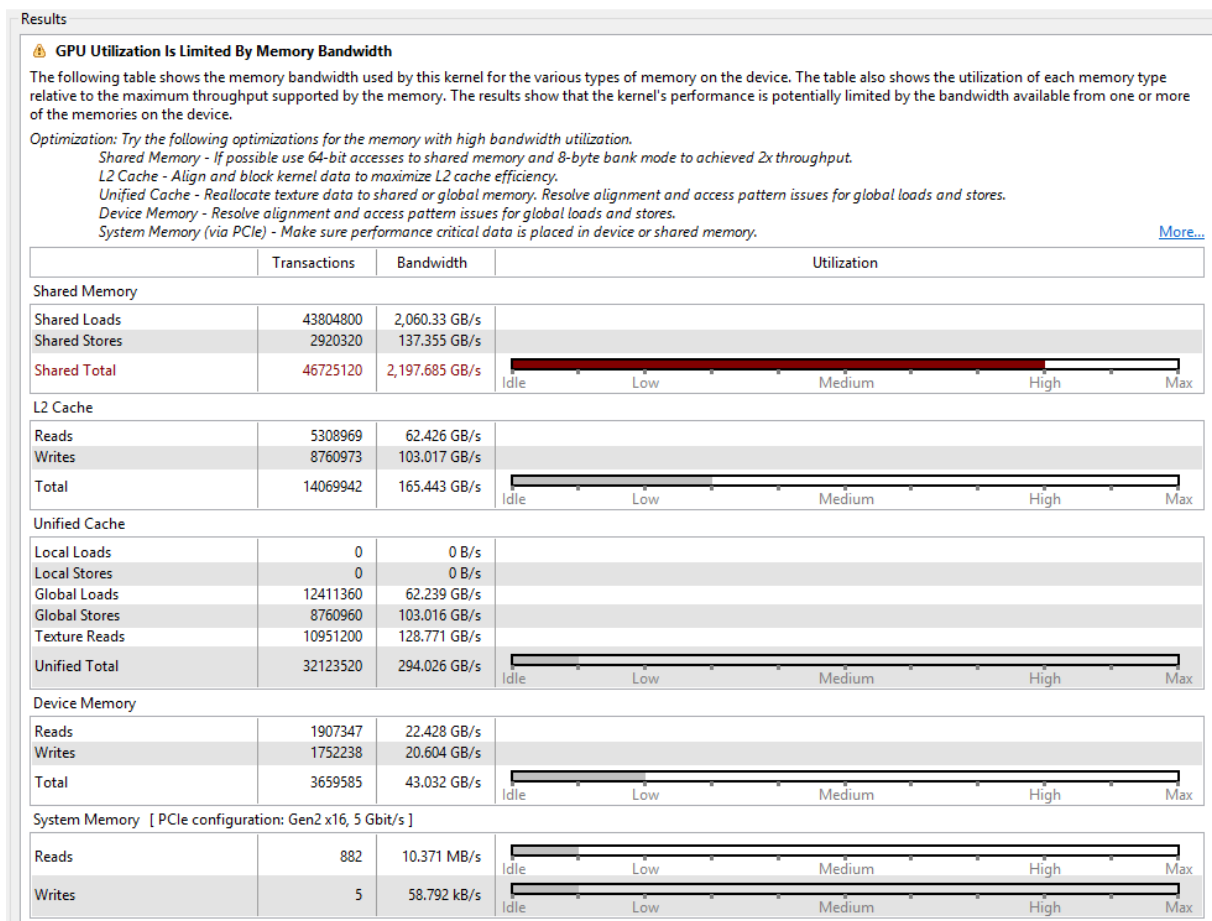
18. ábra Kihasználtság a 2.2 verzióban

Látható, hogy az aritmetikai egységek kihasználtsága jelentősen megnőtt.

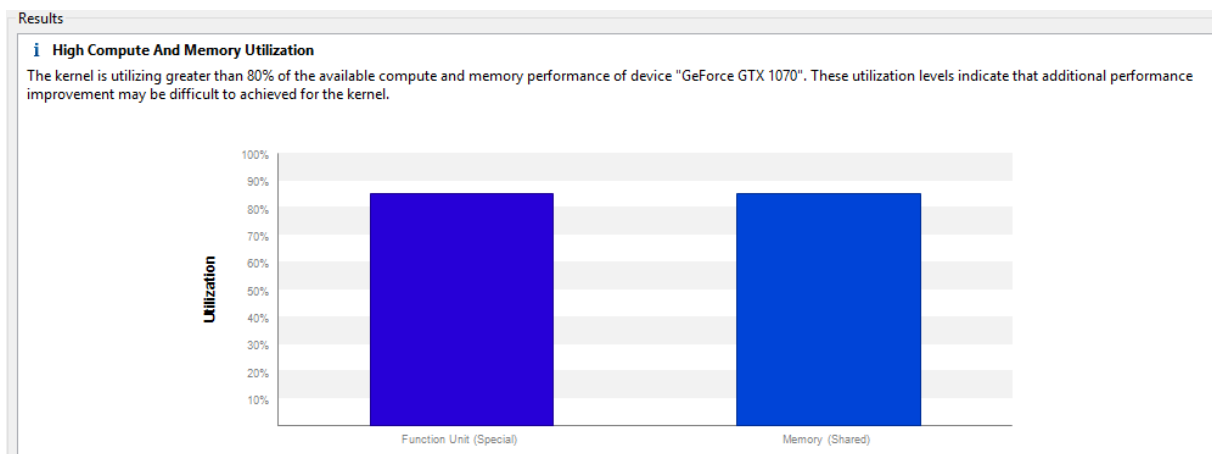
19. ábra Kernel és Compute Analysis a 2.2-es kódon

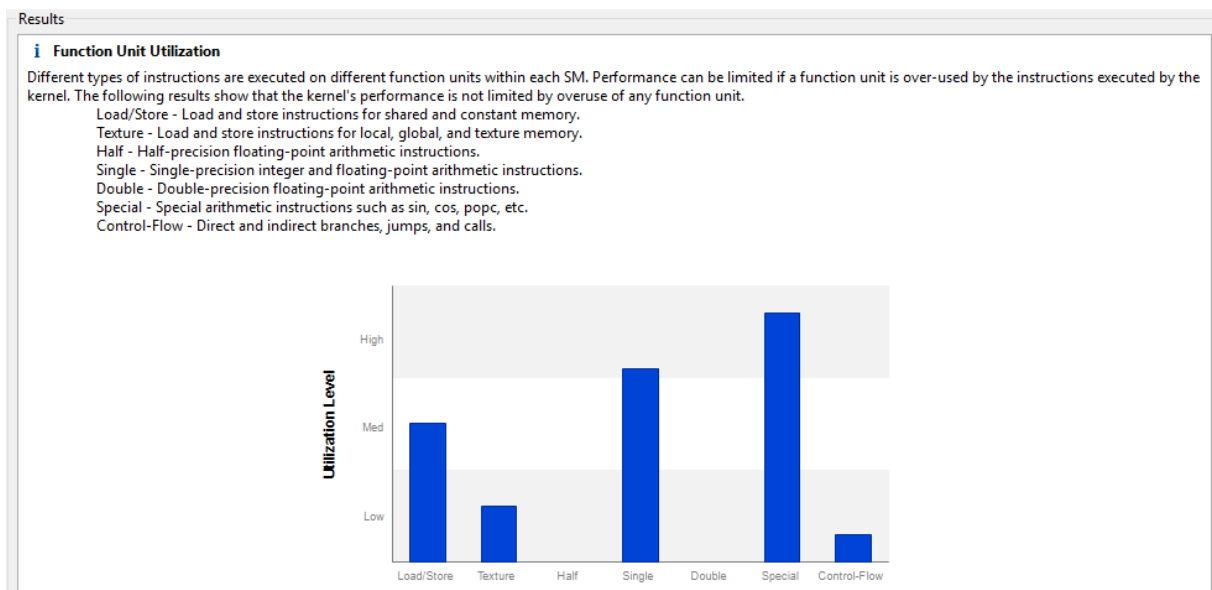
Az egyes végrehajtók kihasználtsága erősen a „Single” típusú utasítások felé mozdult, ide tartoznak az integer utasítások. A memória műveletek relatív mennyisége jelentősen csökkent.

20. ábra Memory Bandwidth a 2.2-es kódon

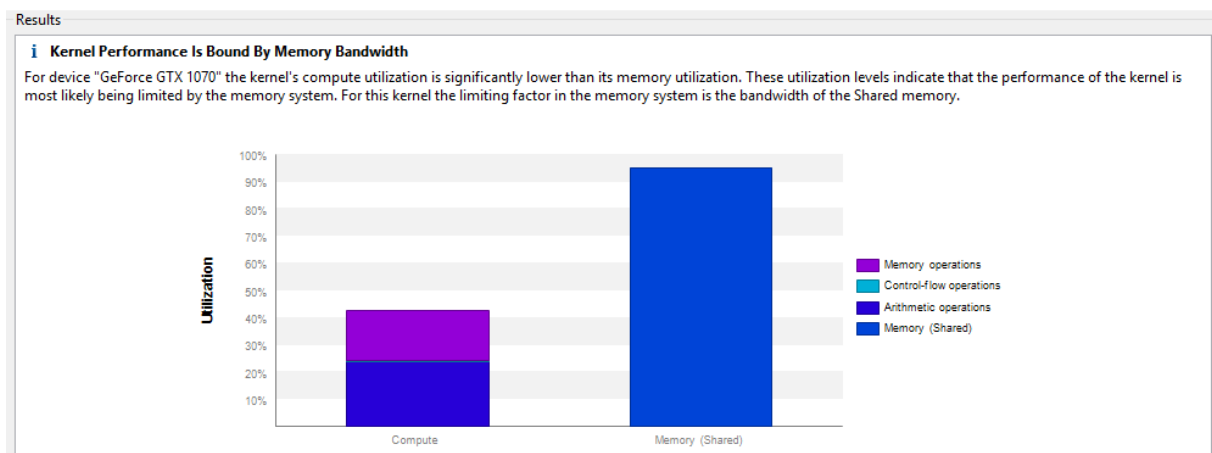
Áttérve a 2.3 kódra, (Shared Memory olvasás során float-ba konvertálás) a profiling eredményéből azt vehetjük észre, hogy a speciális utasítások kihasználtsága (ide tartozik a típuskonverzió) nagyon megnőtt.

21. ábra Kihhasználtság a 2.3 kódban

Módosítva a kódot úgy, hogy a típus konverziót a Shared Memory írás közben végezzük (2.4), az alábbi eredményre jutunk.

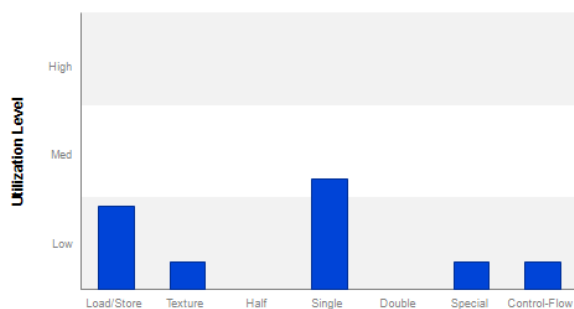
22. ábra Kihhasználtság a 2.4 verzióban

Mint látható, a memória műveletek mennyisége jelentősen megugrott, ez többek között annak köszönhető, hogy most minden komponenst float-ban tárolunk, így a szükséges Shared Memory sávszélesség a négyszeresére nőtt.

A részletesebb eredményekben ugyanakkor azt is láthatjuk, ami a várakozásunk volt: a típus konverziós utasítások mennyisége jelentősen csökkent.

i Function Unit Utilization

- Load/Store - Load and store instructions for shared and constant memory.
- Texture - Load and store instructions for local, global, and texture memory.
- Half - Half-precision floating-point arithmetic instructions.
- Single - Single-precision integer and floating-point arithmetic instructions.
- Double - Double-precision floating-point arithmetic instructions.
- Special - Special arithmetic instructions such as sin, cos, popc, etc.
- Control-Flow - Direct and indirect branches, jumps, and calls.

i Instruction Execution Counts

Instruction Type	Execution Count (% of total)
FP16	0%
FP32	23%
FP64	0%
Integer	45%
Control-Flow	2%
Load/Store	25%
Bit-Convert	3%
Comm	0%
Misc	5%
Inactive	3%

23. ábra Utasítások aránya a 2.4 verzióban

Végül a „Memory Bandwidth” analízis felhívja figyelmünket a legnagyobb gondra, a bank ütközésre.

Shared Memory Alignment and Access Pattern

Optimization: Select each entry below to open the source code to a shared load or store within the kernel with an inefficient alignment or access pattern. For each load or store improve the alignment and access pattern of the memory access.

[illegible]

24. ábra Bank ütközés a 2.4 verzióban